

مقایسه عملکردی شهرهای جدید بینالود و گلبهار در کاهش بار جمعیتی و فعالیتی کلانشهر مشهد

آرزو قندهاری فردوس^۱، مرتضی طلاچیان^{۲*}

۱- کارشناس ارشد برنامه ریزی منطقه ای، گروه شهرسازی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲- استادیار گروه شهرسازی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه

دستیابی به تعادل منطقه‌ای و فضایی و توزیع مناسب جمعیت و فعالیت‌ها را می‌توان از اهداف اصلی تمام برنامه‌ریزی‌ها در فرآیند توسعه مناطق به شمار آورد. به دلیل تمرکز بیش از حد جمعیت و فعالیت و پیدایش مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی در کلانشهرها و در نتیجه افت کیفیت زندگی در آن‌ها، راهبرد احداث شهرهای جدید با هدف تمرکز زدایی و جذب سرریز جمعیت کلانشهرها و توزیع مناسب جمعیت و فعالیت اتخاذ گردید. هدف از این پژوهش، بررسی و مقایسه عملکرد شهرهای جدید منطقه کلانشهری مشهد در ایجاد تعادل فضایی، اشتغال‌زایی و جذب بخشی از جمعیت کلانشهر مشهد می‌باشد. در این راستا علاوه بر مطالعات کتابخانه‌ای، از تکنیک تحلیل آماری TOPSIS، برای تحلیل و ارزیابی عملکرد این شهرها و مقایسه وضع موجود با اهداف پیش‌بینی شده برای شهرهای جدید مورد مطالعه استفاده گردیده است. نتایج نشان می‌دهد، هر چند شهرهای جدید مجموعه شهری مشهد، بیشترین جمعیت خود را از کلانشهر مشهد جذب نموده‌اند؛ لیکن در تمرکز زدایی و کاهش بار جمعیتی و فعالیتی کلانشهر مشهد ضعیف عمل نموده و با اهداف تعیین شده اولیه فاصله زیادی دارند؛ اما به طور کلی شهر جدید گلبهار در رسیدن به اهداف تعیین شده از عملکرد مطلوب تری نسبت به شهر جدید بینالود برخوردار بوده است.

کلمات کلیدی: شهرهای جدید، بینالود، گلبهار، بار جمعیتی و فعالیتی، کلانشهر مشهد، مقایسه عملکردی

* Corresponding author: talatchian@yahoo.fr